

Til

kum@kum.dk

Høringsvar vedr. forslag til lov om ændring af Museumsloven

Organisationen Danske Museer (ODM) takker for muligheden for høringssvar vedr. ovennævnte lovforslag.

A

ODM konstaterer, at lovændringen i overvejende grad handler om en gennemgribende ændring af den økonomiske tilskudstildeling i Museumsloven for nuværende og for kommende statsanerkendte museer. En lovændring der, over tid, vil have store konsekvenser for den faglige udvikling af museumslandskab. Høringssvaret er præget her af, i det vi bemærker, at mange museumstekniske / faglige problemstillinger i lovarbejdet stadig udestår.

B

Lovforslaget udstikker rammerne for en ny tilskudsordning, som siden skal udfyldes. Dels gennem uddybende retningslinjer i form af bekendtgørelser, som ministeren får bemyndigelse til at udstede, dels, i en senere fase, af det nye Museumsnævn. Derfor er der en række vigtige spørgsmål, som man ikke umiddelbart finder svar på i lovforslaget.

Der er således behov for en bred faglig og inddragende dialog omkring de bekendtgørelser, som endnu ikke er udarbejdet.

C

ODM konstaterer, at forslaget udviser en vis fleksibilitet, som gør det muligt løbende at justere tilskudssystemet ud fra de erfaringer som indhøstes – og derfor finder vi, at den politiske aftale har god balance mellem at søge at skabe en række objektive kriterier og kvalitative vurderinger, baseret på et kommende museumsnævns faglige skøn og med mulighed for et vist politisk indslag gennem prioriteringstilskuddene.

D

Generelt er det mest påtrængende i lovforslaget uklarheden vedr. inddelingen af museerne i fem grundtilskuds-kategorier. Det noteres, at grundtilskuddene kan udgøre 70% af de samlede tilskud til de

Association of Danish Museums
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Denmark
T + 45 4914 3966
F + 45 4914 3967
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Nils M. Jensen
Direktør/Director
M +45 25489328
nmj@dkmuseer.dk

statsanerkendte museer, og at den 1. fordeling/vurdering alene foretages af ministeren/embedsværket. Samtidig kan det konstateres, at det ikke fremgår klart, hvilke kriterier der er anvendt – og hvilke kriterier der i fremtiden skal anvendes. Der er i lovforslaget kort beskrevet, hvilke kriterier Museumsnævnet skal anvende, når Museumsnævnet skal behandle ansøgninger fra museerne om forhøjet grundtilskud, nemlig at det skal ske på baggrund af betydningen af museets samling, hvilket i meget kortfattet form er uddybet i bemærkningerne. Om ministeren/embedsværket har anvendt/skal anvende samme vurdering, fremgår ikke eksplicit. Vi anfører derfor, at lovforslagets politiske baggrund: et klart formuleret ønske om klarhed og transparens i støttetildelingen, på ingen måde kan genfindes i de meget kortfattede kriteriekrav, som museerne allerede er vurderet ud fra.

E

Usikkerheden i ovenstående forstærkes af det faktum, at klager over indplacering, efter lovforslagets præmisser, foreslås først at kunne finde sted efter en 4-årig periode, hvilket ikke fremmer hverken transparens og gennemskuelse.

F

ODM værdsættes, at børn i fremtiden kvantitativt tæller dobbelt i incitament-strukturen. Det er dog alene en mindre del af de samlede tilskud, der fordeles efter disse parametre, og der kan være en risiko for, at de variable tilskud bliver uforholdsmæssigt bureaukratiske at administrere. Der udestår en række spørgsmål om de variable tilskudsparametre, som først afklares med endnu ikke kendte bekendtgørelser. Det er endvidere usikkert om de baggrunde, der ligger til grund for om de valgte kvantitative parametre, er de rigtige som incitamenter til at sikre en hensigtsmæssig museumsudvikling i hele landet. Museumsmiljøet har således undervejs i lovprocessen peget på, at rent kvantitative parametre kan spænde ben for det udtalte politiske ønske, at museerne skal arbejde for at nå flere (og talmæssigt mindre) målgrupper i samfundet. De kvantitative tilskudsparametre værdsætter ikke en sådan indsats. Vi anbefaler, at det indføres i den politiske aftale, at det skal undersøges hvordan også andre kriterier, der understøtter museernes samfundsengagement, kan indgå i incitament strukturen.

G

Der tilføres med reformen ekstra midler til de statsanerkendte museer, hvilket værdsættes af et museumsmiljø, der i en årrække har fået udhulet de statslige tilskud. Der hviler dog en bekymring om denne fremskrivning kan blive efterfulgt af tilsvarende kommunale nedskæringer. Det vides således, at flere kommuner allerede har genåbnet statsanerkendte museers budgetter, i forbindelse med overvejelser om tilsvarende at sætte det kommunale tilskud ned. Vi anbefaler, at der politisk arbejdes for at sikre, at det ikke sker. Det vil ikke være i lovændringens ånd, hvor der tales om en ”generationsinvestering” i de statsanerkendte museer.

H
Sluttelig, forud for gennemgangen af lovforslaget, kan det konstateres, at vedr. Museumslovens Kap. 8 – hvor det arkæologiske arbejdsfelt er uddelegeret til 27 statsanerkendte museer og hvor arbejdet med Kap. 8 - nyere tid, varetages af ca. det dobbelte antal kulturhistoriske museer, på vegne af Slots- og Kulturstyrelsen, ikke nævnes som en økonomisk tilskudsindikator i det fremlagte lovforslag. Kap. 8 arbejdet har længe været stærkt underfinansieret. Vi opfordrer til, at dette forhold inddrages i de afsluttende forhandlinger om museumsreformen. Ikke mindst fordi der i bemærkningerne til lovudkastet, i Kulturministeriets bemærkninger formuleres (afsnit 9): ' For at sikre høj kvalitet i opgaveløsningen skal museer med arkæologisk ansvar efter lovens kapitel 8 have de nødvendige kulturhistoriske og arkæologiske kompetencer samt adgang til tidssvarende udgravnings-, opmålings-, it-udstyr og faciliteter egnet til håndtering af arkæologiske fund og prøvemateriale (værksteder m.v.).”

På ODM's vegne

Claus Kjeld Jensen
Forperson

ODM's kommentarer til: Forslag til Lov om ændring af museumsloven (Gennemførelse af en museumsreform)

Forslag til lovtekst:

§1

1.

I § 2, stk. 1, ændres »indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling« til: »samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling«.”

Kommentar: *Vedr. §2, stk 1, kunne teksten affattes således: »samlingsudvikling, vidensudvikling og formidlingsudvikling« således at de tre hovedopgaver er ligestillede og kræver indsats og fokus på udvikling.

6.

Lovtekst:

”§ 13 a, stk. 3-7 ophæves, og i stedet indsættes:

Stk. 4. Kulturministeren bemyndiges i forbindelse med lovens ikrafttræden til at udstede regler, der indplacerer statsanerkendte museer, der er statsanerkendt før den 1. januar 2025, i en grundtilskudskategori 1-5, der bestemmer størrelsen af museets grundtilskud.

Kommentar. *§13a stk. 4. I det det anerkendes, at der er behov for en indkøringsperiode, hvor der ikke kan ændres på indplaceringen i grundtilskudskategorierne – ikke mindst for at sikre budgetsikkerhed, må det samtidig betones, at der er stort behov for meget hurtigt at udfærdige en tydelig beskrivelse af grundlaget for indplacering på grundtrinene. Det sidste både af hensyn til det kommende museumsnavns arbejde med at vurdere nye ansøgere og til sin tid revurdere indplaceringen for dem, der måtte finde sig fejlplaceret, og af hensyn til de enkelte museer, for at de kan forstå deres indplacering eller vurdere behovet for at indklage placeringen.

Stk. 6. Statsanerkendte museer kan tildeles et eller flere variable tilskud på baggrund af følgende parametre:

- 1) Besøgstal
- 2) Besøgstal for børn og unge
- 3) Indtægter
- 4) Fagfællebedømte forskningspublikationer.

Kommentar. *§13a stk 6. Det bør i bemærkningerne til loven understreges, at der indenfor en kort periode skal findes målemetoder, således at digitale brugere er del af besøgstals-opgørelsen

7.

Lovtekst:

”Efter § 13 a indsættes:

»§ 13 b. Statsanerkendte museer skal årligt indberette de nødvendige oplysninger digitalt til Kulturministeriet til brug for fastsættelse af variabelt tilskud i henhold til § 13 a, stk. 6 og 7, og til kontrol af opfyldelse af vilkårene i § 14, stk. 1 og 2. Indberetningerne skal være ledsaget af en revisorerklæring.

Stk. 2. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om:

- 1) indberetning, herunder frister, og opgørelse af oplysninger efter *stk. 1*,
- 2) dokumentation og kontrol af oplysninger, som er indberettet efter *stk. 1*, og
- 3) indberetning af øvrige oplysninger til brug for Kulturministeriets tilsyn med de statsanerkendte museer og til statistiske formål.«”

Kommentar:

*§13b. Ansøgere til statsanerkendelse må forventes at skulle opgive lignende tal som de statsanerkendte. Det er ikke givet, at disse tal findes i samme omfang som hos de statsanerkendte museer. Hvordan vil man sikre, at disse tal er aktuelt sammenlignelige med de statsanerkendte museer (der opgives på tro og love til Danmarks Statistik)?

*§13b stk. 2. I forbindelse med dokumentation og kontrol af oplysninger bør der foreligge et enkelt revisionsregime, så museerne ikke pålægges yderligere bureaukrati - og stigende administrative omkostninger. Det foreslås derfor, at der i lighed med det indgåede forlig om mediestøtte, alene aflægges regnskab på en tro- og loveerklæring.

9.

Lovtekst:

” § 14, stk. 1, nr. 4-6, ophæves og i stedet indsættes:

»4) Statsanerkendte museer skal som minimum have

a) 10.000 besøgende årligt,

b) 4,0 mio. kr. i årlige indtægter, idet beløbet reguleres årligt og afrundes til millioner kroner med én decimal, og

c) indgå i samarbejde om produktion af eller selv producere mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år, jf. dog stk. 2.

5) Statsanerkendte museer skal løse opgaverne, som er nævnt i § 2, stk. 1, med høj kvalitet.

6) Statsanerkendte museer skal have de nødvendige kompetencer til at opfylde vilkårene i nr. 1-12, til at varetage de museumsfaglige opgaver i § 2, stk. 1, og skal have de nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt.

I § 14 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* For museer, som alene har udstillingssteder på øer med færre end 10.000 indbyggere, er vilkåret i *stk. 1, nr. 4*:

a) 8.000 besøgende

b) 3,0 mio. kr. i årlige indtægter idet beløbet reguleres årligt og afrundes til millioner kroner med én decimal, og

c) at museet indgår i samarbejde om produktion af eller selv producerer mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år.

Kommentar *§14 stk.2. I relation til fokus på ø-samfund, med andre demografiske forudsætninger, kunne det overvejes, at modellen overføres til kommuner i Danmark med få borgere

15.

Lovtekst:

”I § 17 b, stk. 1, 1. pkt., udgår », herunder tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande«.”

Kommentar. *§17b, stk 1, 1. pkt.: Denne passus bør bibeholdeset. Netop tilskud til erhvervelser og genstande er af stor faglig væsentlighed – ikke mindst for kunstmuseerne.

19.

Lovtekst:

»§ 19. Kulturministeren nedsætter et museumsnævn bestående af syv medlemmer, som beskikkes således:

1) Et medlem efter indstilling fra KL.

2) Et medlem efter indstilling fra Organisationen Danske Museer.

3) Fem medlemmer udpeget af kulturministeren, heraf et medlem fra et andet nordisk land.

Stk. 2. Medlemmerne skal tilsammen besidde høj museumsfaglig ekspertise inden for museernes opgaver, jf. § 2, stk. 1.

Kommentar:

*§19 stk. 2. Det er væsentligt at tilføje, at medlemmerne ikke blot skal besidde høj museumsfaglig ekspertise indenfor museernes opgaver, samlingsudvikling, vidensudvikling og formidlingsudvikling, men også at de repræsenterer de tre museumsfaglige museums-kategorier, kultur-, kunst- og naturhistorie og museer af forskellig størrelse.

20.

Lovtekst:

»§ 20. Museumsnævnet varetager følgende opgaver:

- 1) Træffer afgørelse om statsanerkendelse af museer, jf. § 13, stk. 1.
- 2) Træffer afgørelse om tilbagekaldelse af statsanerkendelse, jf. § 13, stk. 3.
- 3) Træffer efter ansøgning afgørelse om indplacering af museerne i grundtilskudskategori, jf. § 13 a, stk. 5.
- 4) Godkender statsanerkendte museers ansvarsområder og ændringer heri, jf. § 14, stk. 1, nr. 2, dog ikke opgaver i henhold til lovens kapitel 8.

Stk. 2. Museumsnævnet sekretariatsbetjenes af Kulturministeriet.

Stk. 3. Museumsnævnets afgørelser efter denne lov kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«”

Kommentar. *§20: Det bør tydeligt i lovens bemærkninger fremgå, om paragraffen skal forstås således, at det alene er Museumsnævnet der forestår statsanerkendelser/ kategoriflytninger (og dermed reelt disponerer over ca. 70% af den samlede ramme til de statsanerkendte museer?)

§ 2

Lovtekst:

Stk. 6. Museer, der ikke er statsanerkendt ved lovens ikrafttræden, kan tidligst statsanerkendes to år efter lovens ikrafttræden. Statsanerkendte museer, der ved lovens ikrafttræden ikke lever op til vilkårene i § 14, stk. 1 og 2, får en periode på op til to år til at rette op, jf. § 14, stk. 4.”

Kommentar. Kap. 2. stk 6. Det kan undre, at der er lavet så lang en indfasning af loven for ansøgere om statstilskud. Samtidig hermed vil man, jfr. Kap.2. stk 9 først kunne modtage variabelt tilskud fra 2030 – hvilket forekommer uhensigtsmæssigt.

Vedr.: Bemærkninger til lovforslaget. Almindelige bemærkninger

3.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

ODM. Generel kommentar

*3.1.2. Lovudkastet fokuserer på samlingernes værdi i et lokalt – regionalt – internationalt perspektiv i forhold til støttetildeling. Det betyder, at en

række opgaver som museerne varetager, bl.a. de kulturhistoriske museers Kap. 8 arbejde, ikke indgår som et selvstændigt parameter i vurderingen i forhold til tildeling af statslige midler. Særligt på det arkæologiske område findes der er en række specifikke regler og krav stillet af Kulturministeriet til de arkæologisk udgravende museer: der skal være fagspecialister ansat, leveres forskning til et nøje angivet niveau, der er udgifter til særlig revision m.m. Museernes arkæologiske beredskab (også på det marinarkæologiske område) er således en væsentlig omkostning for museerne, som man påtager sig – og med bemyndigelse fra Slots- og Kulturstyrelsen. Det må stærkt beklages, at lovrevisionen på ingen måde adresserer – eller forholder sig til ovenstående.

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 8: Af den politiske stemmeaftale fremgår, at museerne som hidtil skal samarbejde om de faglige opgaver, herunder samlingsvaretagelse, *opbevaringsforhold*, forskning og formidlingsformater for derigennem at bidrage til en positiv udvikling af det danske museumslandskab. Målet om et sammenhængende museumslandskab understøttes af forpligtelsen i den gældende lovs § 2, stk. 2, om at museerne skal samarbejde om opgaverne i § 2, stk. 1.

Kommentar. * §3.1.2 afsnit 7 – 3. linje: det hedder ikke opbevaringsforhold, men bevaringsforhold. Der er stor forskel på disse to faglige termer.

3.3.3 Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 3. Det differentierede grundtilskud vil i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale være baseret på en indplacering i en kategori fra 1-5. Kulturministeren vil i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale foretage en indplacering af museer, der er statsanerkendt inden lovens ikrafttræden, ved bekendtgørelse.

Kommentar *3.3.3 afsnit 3. Indplacering i grundtilskud skal ske ved bekendtgørelse. Det er væsentligt, før vedtagelse, at bekendtgørelsen sendes i en faglig høring. Ikke mindst da begrebet i 3.3.3 afsnit 6 er vanskeligt at definere: 'Museumsnævnets indplacering vil skulle ske på baggrund af en faglig, skønsmæssig vurdering af betydningen af museets samlinger, som afspejler museernes kerneopgaver i forhold til samlingsudvikling'.

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 6. Museumsnævnets indplacering vil skulle ske på baggrund af en faglig, skønsmæssig vurdering af betydningen af museets samlinger, som afspejler museernes kerneopgaver i forhold til samlingsudvikling.

Kommentar. *3.3.2 Afsnit 6. Der mangler viden om, hvad den 'faglige, skønsmæssige vurdering' skal tage udgangspunkt i. Den faglige vurdering bør udgå fra et kendt paradigme, der hviler på faglig grund. Det bemærkes, at den faglige vurdering, der lå til grund for den 1. vurdering – udarbejdet i Kulturministeriel regi, ikke kendes.

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 8. Systemet vil være dynamisk, således at der kan komme nye statsanerkendte museer ind i modellen, ligesom museer kan fratages deres statsanerkendelse. Ved nye statsanerkendelser eller omplacering af eksisterende museer til en højere grundtilskudskategori, f.eks. hvis et museum, der tidligere var indplaceret i kategori 1 indplaceres i kategori 2 og dermed vil være berettiget til et højere grundtilskud, opnår museet det nye eller højere grundtilskud fra den samlede økonomiske ramme på bevillingen, indtil der fordeles 70 pct. af rammen til grundtilskud. Ved dette punkt vil nye eller højere grundtilskud til et givent museum medføre, at grundtilskudsniveauerne vil kunne blive reduceret for alle kategorier – med undtagelse af grundtilskuddets laveste niveau på 1,5 mio. kr. Tilsvarende vil færre statsanerkendte museer kunne have en effekt på grundtilskuddets størrelse. Et loft på 70 pct. skal sikre, at tilskudsmodellen altid vil give museerne et incitament via et variabelt tilskud til at tiltrække besøgende, børn og unge, generere indtægter og bedrive forskning, jf. nedenfor.

Kommentar. *3.3.3 afsnit 8. Nye eller højere grundtilskud til enkelte museer, og nye statsanerkendelser, kan medføre reduktioner i tilskud for andre museer. Derfor bør der være klare retningslinjer for hvordan grundtilskud reduceres - og hvorvidt hensynet til det samlede museumslandskabs grundtilskud skal have indflydelse på beslutning om kategoriskift eller nye statsanerkendelser.

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 9. Aftalepartierne er enige om, at det variable tilskud vil blive tildelt særskilt på baggrund af hver af de fire parametre enkeltvis: 1) besøgende, 2) børn og unge, 3) indtægter, og 4) fagfællebedømte forskningspublikationer. Den foreslåede tilskudsmodel vil således indeholde et variabelt tilskud, som vil blive fastsat på baggrund af parametre om antal besøgende, antal besøgende børn og unge, indtægter og antal fagfællebedømte forskningspublikationer. Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at museerne vil kunne opnå et eller flere tilskud afhængigt af deres præstation i hvert parameter. Med den foreslåede tilskudsmodel vil der for hvert parameter gives variabelt tilskud til halvdelen af museerne, henholdsvis den halvdel der har flest besøgende, flest indtægter m.v., og museerne får et højere tilskud, jo højere de er placeret i forhold til de enkelte parametre.

Kommentar. *3.3.3 afsnit 9. Det er væsentligt at sikre, at opgørelse af besøgene er ensartet og gennemskuelig. Der bør fastsættes ikke bureaukratiske regler herfor i samarbejde med museerne

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 13. Fordelingen af prioritetstilskud vil ifølge den politiske stemmeaftale blive evalueret efter en periode på 5 år. På den måde er der mulighed for at tilpasse fordelingen af prioritetstilskuddene, hvis der sker store ændringer i museernes tilskud i tilskudsmodellen. Det følger videre, at niveauerne for de kommunale tilskud vil indgå i evalueringen for at sikre fortsat stor økonomisk opbakning til museerne i de enkelte kommuner. Den

foreslåede tilskudsmodel vil således også indeholde et prioritetstilskud til udvalgte museer.

Kommentar. *3.3.3 afsnit 13. Fordelingen af prioritetstilskud vil blive evalueret efter en periode på 5 år. Det fremgår dog ikke hvilke kriterier - eller hvordan denne evaluering skal finde sted. Hvem skal evaluere – og ud fra hvilke (politiske?) ønsker evalueringen skal ske. Videre i teksten hedder det: 'Det følger videre, at niveauerne for de kommunale tilskud vil indgå i evalueringen for at sikre fortsat stor økonomisk opbakning til museerne i de enkelte kommuner. Den foreslåede tilskudsmodel vil således også indeholde et prioritetstilskud til udvalgte museer' Det bør indskræmpes i lovens bemærkninger, for at sikre kommunernes fortsatte økonomiske engagement i museumsdrift, at evalueringen til sin tid kan fremvise styrket kommunalt økonomisk engagement.

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 15. Den foreslåede ordning vil indebære, at statsanerkendte museer vil blive forpligtet til at indberette forskellige oplysninger til Kulturministeriet til brug for beregning af variabelt tilskud og til brug for Kulturministeriets tilsyn med museerne, herunder til forberedelse af museumsnævnets afgørelser om, hvorvidt museerne opfylder minimumskrav for statsanerkendelse....

Kommentar. *3.3.2 afsnit 15. Det anføres, at 'statsanerkendte museer vil blive forpligtet til at indberette forskellige oplysninger til Kulturministeriet til brug for beregning af variabelt tilskud og til brug for Kulturministeriets tilsyn med museerne...' Det er vigtigt at sikre at reglerne ikke bliver unødigt bureaukratiske. Der bør således udarbejdes et simpelt paradigme, der før ikrafttræden sendes i høring blandt museerne.

3.4.2 Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 3. Kulturministeriet vurderer, at der fortsat vil være behov for at muliggøre løbende udvikling i museernes ansvarsområder, således at de er aktuelle og afspejler samfundsudviklingen. Med henblik på at give museumsnævnet det samlede overordnede ansvar for fordelingen og sammenhængen mellem statsanerkendte museers ansvarsområder vil kompetencen til at godkende ændringer af ansvarsområder derfor blive tillagt museumsnævnet. Det gælder f.eks. ændringer, som indebærer udvidelser af et ansvarsområde, enten geografisk, emnemæssigt eller periodemæssigt. Sådanne ændringer vil kunne få betydning for det samlede museumsvæsen....

Kommentar. *3.4.2 afsnit 3 – hvor i anføres, at: ' Med henblik på at give museumsnævnet det samlede overordnede ansvar for fordelingen og sammenhængen mellem statsanerkendte museers ansvarsområder vil kompetencen til at godkende ændringer af ansvarsområder derfor blive tillagt museumsnævnet' Her bør indføres, at museumsnævnet, som hovedregel, bør sende en afgørelse om sådanne ændringer, der kan have betydning for andre museers arbejdsfelt, i høring i den fagrelevante museumskreds.

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 11. Gennem de nye minimumskrav og den nye tilskudsmodel har lovforslaget også til formål at understøtte et højt kvalitetsniveau inden for alle de tre opgaver; samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling. For at sikre høj kvalitet i opgaveløsningen vil det være vigtigt, at museerne fortsat indgår i relevante faglige miljøer og samarbejder om samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling på tværs af museumssektoren og med relevante eksterne parter f.eks. universiteter og uddannelsesinstitutioner. Dette med henblik på at udvikle og fastsætte fælles standarder og metoder samt forankre nye indsigter, viden og metodeudvikling i museernes opgaveløsning.

Kommentar. *3.4.2 afsnit 11. Det anføres, at ...'de nye minimumskrav og den nye tilskudsmodel har lovforslaget også til formål at understøtte et højt kvalitetsniveau inden for alle de tre opgaver; samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling. For at sikre høj kvalitet i opgaveløsningen vil det være vigtigt, at museerne fortsat indgår i relevante faglige miljøer og samarbejder om samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling på tværs af museumssektoren og med relevante eksterne parter f.eks. universiteter og uddannelsesinstitutioner....'. Det kan konstateres, at der ikke er placeret noget ansvar for at ovenstående kvalitetsudvikling reelt finder sted.

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 12. 'Det nuværende vilkår om faguddannet personale, der modsvarer museets hovedansvarsområde, foreslås med lovforslaget ændret til et vilkår om, at museet vil skulle have de nødvendige kompetencer til at løfte de museumsfaglige opgaver. Ændringen vil understrege museernes selvbestemmelse i organiseringen af deres faglige opgavevaretagelse'

Kommentar. *3.4.3 afsnit 14. Det er klart en svækkelse af fokus på musernes faglighed. Det taler ikke for faglig kompetent udvikling af museumsområdet, at man ikke kræver at der er ansatte der, pr. definition, har faglig indsigt i de museumsfaglige områder. Passus bør fastholdes.

3.5.2 Et uafhængigt museumsnævn

3.5.2 Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 1. Det følger af den politiske stemmeaftale, at der skal placeres en række kompetencer hos et nyt uafhængigt og upartisk nævn, museumsnævnet.

Afsnit 2. Formålet med museumsnævnet vil være at sikre uafhængige afgørelser om tildeling og tilbagekaldelse af museers statsanerkendelser og om museers indplacering i grundtilskudskategorier"

Kommentar. *3.5.2 afsnit 1 og 2. For at dette kan ske, bør der være en fagligt valideret bekendtgørelse, der opridser, hvordan museernes samlingers betydning kan vurderes objektiv. Uden en sådan faglig ramme er det svært at se, hvordan transparens og gennemsækelighed opnås

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 7. Museumsnævnet vil bestå af syv medlemmer, herunder en nævnsleder, som alle vil blive beskikket af kulturministeren for en fireårig periode. KL og Organisationen Danske Museer vil skulle indstille et medlem hver. Kulturministeren vil skulle udpege fem medlemmer, hvoraf et medlem vil skulle komme fra et andet nordisk land. Umiddelbar genbeskikkelse vil kunne finde sted én gang. For at sikre en indbygget kontinuitet i nævnets sammensætning, foreslås det, at nævnets medlemmer vil blive beskikket forskuddt, således at halvdelen, dvs. henholdsvis tre og fire af medlemmerne vil blive beskikket hvert andet år.

Afsnit 8. Det foreslås, at medlemmerne samlet set vil skulle have bred viden om det danske museumslandskab, herunder kendskab til museumsdrift, museumsfaglig opgavevaretagelse og viden om de statsanerkendte museer.

Kommentar. *3.5.2 afsnit 7-8. Som anført i lovforslagets §19 stk. 2 er det væsentligt at tilføje, at medlemmerne ikke blot besidder høj museumsfaglig ekspertise indenfor museernes opgaver, samlingsudvikling, vidensudvikling og formidlingsudvikling, men også at de repræsenterer de tre museumsfaglige kategorier, kultur-, kunst- og naturhistorie og store og små museer.

3.6. Indfasning og overgang

Kulturministeriets overvejelser

Afsnit 4. Museer, der var statsanerkendt inden lovens ikrafttræden, vil blive indplaceret af kulturministeren i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale i en grundtilskudskategori ved lovens ikrafttræden. Museer, der står til at modtage et lavere driftstilskud end hidtil, vil kunne ansøge museumsnævnet om en ny indplacering efter et år. Museer, der står til at modtage et højere statsligt driftstilskud, vil kunne ansøge museumsnævnet om en ny indplacering efter den fireårige indfasningsperiode.

Kommentar. 3.6 – afsnit 4. Der er akut behov for udarbejdelse af retningslinjer til museumsnævnet for vurdering af museernes indplacering på grundtilskudsniveau.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Kulturministeriets bemærkninger til § 1

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 3

Den foreslåede ændring vil betyde, at det fremadrettet vil være museumsnævnet, som vil have kompetence til at kunne tilbagekalde et museums statsanerkendelse. Det vil også betyde, at det *fremadrettet* vil være et uafhængigt nævn, der træffer afgørelse om tilbagekaldelse af statsanerkendelser....

Kommentar *Nr. 3. 3. afsnit. Ordet "fremadrettet" bør erstattes af "fremover"

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 6

Afsnit 1. "Museumslovens § 13 a, stk. 3-7, fastsætter nærmere regler for, hvad der indgår i de statslige driftstilskud, jf. stk. 1, og hvordan det beregnes. Efter § 13 a, stk. 3, forudsætter tilskud efter stk. 1, at ikke-statslige tilskud til museet udgør mindst det samme som det minimumsbeløb, der årligt fastsættes på finansloven. Af § 13 a, stk. 4, fremgår det, at huslejeudgifter, prioritetsrenter og afdrag fradrages i de ikke statslige tilskud, som indgår i grundlaget for fastsættelse af det statslige tilskud efter stk. 1. I § 13 a, stk. 5, fremgår det, at Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om fastlæggelsen og udbetaling af tilskud til statsanerkendte museer. ...

Kommentar. *Til nr. 6. Afsnit 1. Det bemærkes, at " huslejeudgifter, prioritetsrenter og afdrag" skal fradrages indtægterne. Det forekommer besynderligt, at man således "straffes" for at have husleje til f.eks. en magasinfacilitet, som finansieres ud af generelle driftsmidler.

Afsnit 14. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterier for indplaceringen, jf. lovforslagets § 13 a, stk. 11. Det påtænkes bl.a. at udfolde kriterier for indplacering på baggrund af ovenstående, herunder regler for ansøgning om ændret indplacering.

Kommentar. *Til afsnit 6. afsnit 14. *Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterier for indplaceringen, jf. lovforslagets § 13 a, stk. 11. Det påtænkes bl.a. at udfolde kriterier for indplacering på baggrund af ovenstående, herunder regler for ansøgning om ændret indplacering' – vi må fordrer, at 'Kulturministeren skal fastsætte nærmere regler...', da der netop er stor usikkerhed om kriterieinddelingen.

Afsnit 18. Hensigten med § 13 a, stk. 6, nr. 1, er, at »besøgende« både vil inkludere betalende og ikke-betalende brugere og besøg i undervisningssammenhæng eller lign. Det er samtidig hensigten, at det vil være besøg i udstillingen, der vil kunne tælles med, herunder faglige arrangementer uden for og på museerne.

Kommentar. *Til nr. 6. afsnit 18. 'Hensigten med § 13 a, stk. 6, nr. 1, er, at »besøgende« både vil inkludere betalende og ikke-betalende brugere og besøg i undervisningssammenhæng eller lign. Det er samtidig hensigten, at det vil være besøg i udstillingen, der vil kunne tælles med, herunder faglige arrangementer uden for og på museerne' Her bør også opsøgende museumsarbejde på skoler (hvor f.eks. afstand eller børnenes fysik betyder,

at museet er udgående og til stede i lokalsamfundet på skoler/institutioner tælle med)

Afsnit 20. Ifølge det foreslåede § 13, stk. 6, nr. 3, indgår »Indtægter« som et parameter. Indtægter vil som udgangspunkt omfatte de samlede indtægter fra museernes kernevirkksomhed. Det er således hensigten, at det alene vil være dele af museets indtægt, som vil kunne sammenlignes på tværs af museumskategorier, der vil skulle tælle med, herunder f.eks. entréindtægter, tilskud fra kommuner, støtte fra EU m.v., og ikke f.eks. indtægter fra café og butik.

Kommentar. *Til nr. 6. Afsnit 20. Argumentet om at der kun medregnes indtægter fra såkaldt kernevirkksomhed er uklart og forekommer ude af trit med et moderne museumsbegreb, publikumsoplevelse og politisk tilskyndelse til kommerialisering gennem mange år. Hvorfor kan indtægter fra café og butik ikke sammenlignes på tværs af museumskategorier? Derudover kan det konstateres, at der intet står om bevillinger fra fonde, som er en væsentlig post for mange museer.

Afsnit 21 Med »Fagfællebedømte forskningspublikationer« i § 13, stk. 6, nr. 4, vil det være intentionen at understøtte museernes forskningsproduktion af fagfællebedømte forskningspublikationer så som monografier, antologier, internationale fagfællebedømte artikler m.v. Der vil som udgangspunkt ikke blive skelnet mellem typerne eller størrelsen af forskningspublikationen. Flere museer vil kunne samarbejde om forskningspublikationer. Det er hensigten, at det vil være forskningspublikationer, som museer er hoved- eller medforfattere til, der vil kunne tælles med. Med hoved- og medforfattere menes forfattere, som lønnes af det pågældende museums midler.

Kommentar. *Til nr. 6. afsnit 21. Vedr. forskningskrav. Det skal bemærkes, at hvis der ved opgørelse af forskningsartikler ikke skelnes mellem publikationstyper, vil man aldrig tælle antologier men altid artikler, og der vil ikke være incitament til at skrive monografier – fordi tre korte artikler af en eller flere forfattere tæller tre gange så meget som en tyk bog af en forfatter. Er det intentionen at artikelformatet foretrækkes? ”Flere museer vil kunne samarbejde om forskningspublikationer” Betyder denne sætning, at med et udstillingskatalog med fx 3 fagfællebedømte artikler, der laves i et samarbejde mellem 3 museer, i incitament regnskabet vil tælle som 9 artikler – altså 3 artikler til hvert museum, så længe finansieringen af kataloget sker i et samarbejde mellem de 3 museer? ”Med hoved- og medforfattere menes forfattere, som lønnes af det pågældende museums midler” bør skrives klarere. Hvad er museets midler i denne sammenhæng: statslige tilskud eller er det hvilke som helst midler?

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 7

Afsnit 8. Efter den foreslåede § 13 b, stk. 1, 2. pkt., skal indberetningerne være ledsaget af en revisorerklæring. Kravene til opgørelse af de variable tilskudsparametre i § 13 a, stk. 6, forventes at kunne beskrives tilstrækkeligt præcist til, at oplysningerne kan kontrolleres af museets revisor og dermed

ledsages af en revisorerklæring. Denne form for kvalitetssikring af data anvendes også på andre områder, hvor oplysninger direkte anvendes til tilskudsberegning, f.eks. på højskoleområdet. Der vil blive udformet et erklæringsparadigme af Slots- og Kulturstyrelsen, efter behov med revisorfaglig bistand. Kravet om revisorerklæring kan give museerne en øget udgift til revision, ligesom det nuværende krav om samlingsrevision antages at gøre, men denne vurderes at blive begrænset.

Kommentar. *Til nr. 7, Afsnit 8. Det beskrives, at: 'Efter den foreslåede § 13 b, stk. 1, 2. pkt., skal indberetningerne være ledsaget af en revisorerklæring. Kravene til opgørelse af de variable tilskudsparametre i § 13 a, stk. 6, forventes at kunne beskrives tilstrækkeligt præcist til, at oplysningerne kan kontrolleres af museets revisor og dermed ledsages af en revisorerklæring' Det bemærkes efterfølgende, at 'Kravet om revisorerklæring kan give museerne en øget udgift til revision, ligesom det nuværende krav om samlingsrevision antages at gøre, men denne vurderes at blive begrænset' Denne antagelse om at ekstern revisionsudgift er begrænset bør følges af et skarpt fokus på ikke at sætte museerne i ekstra administrative udgifter. Det skal derfor foreslås, at paradigmet for revisionen sker i tæt samarbejde med museerne – og foregår på tro og love.

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 8

Afsnit 1 "Det fremgår af lovens § 14, stk. 1, nr. 2, at museets ansvarsområder og ændringer heri skal godkendes af kulturministeren. Kompetencen er ved bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010 delegeret til Slots- og Kulturstyrelsen. Ved ansøgninger fra museer om statsanerkendelse bygger Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af ansvarsområdets væsentlighed på en museumsfaglig vurdering, der udarbejdes af et eksternt fagkyndigt bedømmelsesudvalg, som nedsættes til opgaven og foretages i forhold til eksisterende statslige og statsanerkendte museers ansvarsområder.

Kommentar. *Til nr. 8 afsnit 1. Der skal ved vurdering af ansøgninger om fremtidige statsanerkendelser nedsættes et 'eksternt fagkyndigt bedømmelsesudvalg', En sådan vurdering af de allerede statsanerkendte museers samlinger og deres betydning er alene sket ud fra en 'faglig, skønmæssig vurdering' af embedsværket. Det er vigtigt at holde sig for øje, at der er en vis risiko for, at nye statsanerkendelser vil blive givet på baggrund af en mere grundig og uvildig vurdering, hvilket understreger behovet for, at der formuleres transparente og gennemskuelige kriterier.

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 9

Afsnit 4 Med lovforslaget foreslås det, at vilkårene i lovens § 14, stk. 1, nr. 4-6, ophæves, og at der indsættes nye nr. 4-6. Kravene i § 14, stk. 1, nr. 1, 3, 7-9 og 11-13 vil være uændret.

Afsnit 19. Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at det nuværende krav om faguddannet personale, der modsvarer museets hovedansvarsområde, vil blive ophævet.

Kommentar. ODM er, som tidligere bemærket, at bekymret for, at ophævelsen af fokus på kernefaglighed ikke vil føre til stærkere og bedre museer. Hvorfor den nuværende lovtekst foreslås fastholdt.

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 11

Afsnit 16. Den konkrete udformning af ministeriets tilsynskoncept vil kunne variere over tid. Hensigten er, at Kulturministeriet vil skulle føre et risikobaseret og reduceret tilsyn med de statsanerkendte museer i forhold til i dag. ...

Kommentar. For at sikre at museernes behandles ens er det oplagt at tilføje, at 'Det fagligt udpegede Museumsnævn medvirker ved udarbejdelse af retningslinjerne for tilsynskonceptet'

***Kulturministeriets bemærkninger til nr. 15**

Afsnit 2. Det foreslås, at i § 17 b, stk. 1, 1. pkt., udgår », herunder tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande«.

Kommentar. *Afsnit 2. Som tidligere anført er det en dårlig ide at skrive denne § ud af loven. Ikke mindst kunstmuseerne har glæde af, at netop værker og genstande er nævnt specifikt. Så § bør bibeholdes.

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 18 og 19

Afsnit 4. Det foreslås i § 19, stk. 1, at Kulturministeren nedsætter et museumsnævn bestående af syv medlemmer, som beskikkes således, at et medlem udpeges efter indstilling fra KL, et medlem efter indstilling fra Organisationen Danske Museer og fem medlemmer udpeges af kulturministeren, heraf et medlem fra et andet nordisk land.

Kommentar. *Afsnit 4. Det bemærkes, at ODM tidligere i høringssvaret har uddybet, at det er væsentligt, at der er fagpersoner fra forskellige størrelser museer med både kunst- kultur og naturfaglig indsigt i museumsnævnet

Kulturministeriets bemærkninger til nr. 20

Afsnit 6 Med den foreslåede bestemmelse får museumsnævnet kompetence til at træffe afgørelse om de enkelte statsanerkendte museers indplacering i grundtilskudskategorier efter vurdering af betydningen af museets samling, jf. § 13 a, stk. 4. Museumsnævnet vil i særlige tilfælde kunne tage sager om ændret indplacering op af egen drift. Med særlige tilfælde menes f.eks., hvis museumsnævnet vurderer, at et museum er placeret i en for høj grundtilskudskategori, f.eks. hvis der er sket ændringer i museets samling eller vurderingen af betydningen af museets samling, men hvor museet ikke selv har incitament til at ansøge om en ændring og dermed et lavere grundtilskud.

Kommentar. *Afsnit 6. ODM foreslår, at der udarbejdes en klar procesbeskrivelse, der anfører, at et museum, der er i fare for at blive omplaceret, bliver hørt inden der træffes afgørelse om omplacering.

